

F. t. l. vedr. renter ved forsinket betaling mv.

Forbrugerklagenævnet på baggrund af oplysninger om kreditors udgifter til rykkerproceduren ikke grundlag for at tilsidesætte et gebyr på 65 kr. pr. rykkerskrivelse (sag nr. 1998-571/7-54).

Pengeinstitutankenævnet har i to sager fra 1999 bl.a. nedsat et rykkergebyr til 100 kr. pr. rykkerskrivelse (sager nr. 980453 og 980370). De indklagede virksomheder har meddelt, at man ikke vil følge nævnets afgørelse.

Ved en kendelse af 13. september 2000 fandt Vestre Landsret ikke tilstrækkeligt grundlag for at nedsætte et aftalt rykkergebyr på 135 kr. for første rykker og 225 kr. for anden rykker.

2.4. Forbrugerombudsmanden udarbejdede i 1999 et udkast til vejledning om principperne for erhvervsdrivendes rykkerprocedurer over for forbrugere. Udkastet gik i hovedtræk ud på, at et rykkergebyr ikke bør overstige de meromkostninger, som er direkte forbundet med at gennemføre den konkrete rykkerprocedure, dvs. udgifter til arbejdstid, papir, kuverter og porto mv., at den erhvervsdrivende kun kan kræve mere end 50 kr. pr. rykkerbrev, hvis det er klart, at udgifterne har oversteget dette beløb, at der for samme restance maksimalt kan opkræves gebyr for 3 rykkerbreve, som endvidere skal sendes med mindst 14 dages mellemrum, og at et inkassogebyr på samme måde ikke bør overstige den erhvervsdrivendes meromkostninger ved at sende sagen til inkasso. Forbrugerombudsmandens udkast til vejledning er nærmere omtalt i Forbrugerstyrelsen: Juridisk Årbog 1999, side 49 f.

Udkastet blev forelagt berørte brancheorganisationer mv., og på baggrund af drøftelser med organisationerne besluttede Forbrugerombudsmanden at undlade at udsende vejledningen, idet den ikke kunne forventes at blive fulgt af de erhvervsdrivende.

Forbrugerombudsmanden har herefter i en henvendelse til Justitsministeriet opfordret til, at der ved lovgivning indføres et rimeligt loft over erhvervsdrivendes rykkergebyr i forbrugerforhold. Forbrugerombudsmanden har over for Justitsministeriet bl.a. oplyst, at han modtager mange henvendelser fra forbrugere om rykkerbreve og rykkergebyrer, at rykkergebyrerne efter hans opfattelse i mange tilfælde klart overstiger, hvad der er rimeligt, og at det er hans indtryk, at dette er et stadigt stigende problem i praksis. Det er med den foreliggende klagenævns- og domstolspraksis usikkert, hvor høje rykkergebyrer der kan kræves i hvert enkelt tilfælde, fordi afgørelserne træffes på grundlag af en konkret vurdering af den enkelte erhvervsdrivendes forhold. Forbrugerne vælger formentlig derfor i mange tilfælde at betale det gebyr, der forlanges, for at undgå yderligere problemer. Usikker-

heden om, hvilket beløb der kan kræves, gør det også vanskeligt for Forbrugerstyrelsen at rådgive forbrugerne i de sager, man får forelagt.

3. Lovforslagets udformning

3.1. Skønt de generelle aftaleretlige og erstatningsretlige regler som nævnt ovenfor under pkt. 2 sætter visse grænser for rykkergebyrers og inkassogebyrers størrelse, er det i praksis vanskeligt for forbrugerne at vurdere, om et konkret gebyr er for højt, idet forbrugerne normalt ikke umiddelbart har mulighed for at bedømme kreditors faktiske udgifter ved rykkerproceduren. Det er ikke fuldt afklaret i klagenævns- og domstolspraksis, hvilke udgifter de erhvervsdrivende kan medregne, men det må på baggrund af Forbrugerombudsmandens oplysninger anses for sandsynligt, at forbrugerne ikke sjældent betaler gebyrer, som ville blive nedsat, hvis sagen blev forelagt for klagenævn eller domstole.

Problemet er således, at det i vidt omfang beror på den enkelte kreditors interne forhold, hvor meget der kan kræves i gebyr, hvad enten gebyrets størrelse er fastsat i parternes aftale eller ikke. Det betyder, at forbrugerne som regel ikke har reel mulighed for at vurdere berettigelsen af det gebyr, den erhvervsdrivende forlanger.

Justitsministeriet er på den anførte baggrund enig med Forbrugerombudsmanden i, at der vil være fordelene ved i loven at fastsætte nogle ufravigelige beløbsgrænser i forbrugerforhold. Navnlig vil en sådan klar retsstilling medvirke til at øge gennemsigtigheden, og både forbrugere og erhvervsdrivende vil umiddelbart kunne konstatere, om et rykkergebyr eller inkassogebyr er for højt. En klar regel herom vil også kunne mindske antallet af tvister om rykkergebyrer mv. ved klagenævn og domstole.

For at opnå den ønskede klare retstilstand, bør der fastsættes et ufravigeligt loft, som gælder generelt, uanset at loftet derved i nogle tilfælde vil ramme for højt og i andre tilfælde for lavt i forhold til de enkelte erhvervsdrivendes faktiske udgifter. Efter Justitsministeriets opfattelse bør beløbsgrænsen imidlertid fastsættes således, at gebyret kan antages at ramme et rimeligt niveau i forhold til de merudgifter, der i almindelighed er direkte forbundet med administrationen af de rykkerprocedurer mv., som de erhvervsdrivende selv står for. Gebyrloftet bør således skønmæssigt svare til de rimelige omkostninger, der gennemsnitligt vil være forbundet med en intern rykkerprocedure.

Efter Justitsministeriets opfattelse er der også behov for klare regler om, hvor mange gange der må sendes en gebyrbelagt rykkerskrivelse vedrørende